

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جو ارنده

محل اداره :

مشرط القلم

۱۳۲۶

اخطار :

مسئکمزہ موافق آثار جدیدہ مع المنوینہ
قبول اور انور

درج ایمنہ بن آثار اعادہ اور انور

دیر، فلسفہ، علوم، حقوق، ادبیات، سیاسیات، وبالخاصہ کرب سیاسی و کرب اجتماعی و مدنی احوال و مشورہ اسلامیدہ بحث ایدر و ہفتہ دہ بر نشر از انور.

آبونہ بدلی

سنہ لکی الی آیلنی

ممالک عثمانیہ ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیہ	»	۶۰۵	روبلہ
سائر ممالک اجنبیہ	»	۱۷	فرانق

صاحب و مؤسسہ لری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخہ سی ۵۰ پارہ در

قیرلہ دن مقوا بورو ایلہ کوندریلیرسہ سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلنیر

دردنجی جلد

۳ جمادی الاول ۳۲۸ پنجشنبہ ۲۹ نیشان ۳۲۶

عدد : ۸۸

در دینی قوت و نفوذ را نس:

احوال مسلمین و علما حقنده

بروسه ده علمیه قلوبنده

سیاح شهر عبدالرشید ابراهیم افندی حضرتلری طرفندن

۱۵ نیسان ۳۲۶ هجری

کچن نسخه دن مابعد

کچنده ده سویلشدم ، بیرونده چیقان بر میسیونر غرتیه سی طقسان سنه عمر من قالدیغنی یازیوردی . ایستاتستیک طوعشدر . مسلمانلرک یر یوزنده ده طقسان سنه عمری قالدی ، دییورلر . صوکر ا هپ مسلمانلر توکنه جکمش ، اوت ، اونلر بویه اعتقاد ، بویه توهم ایدرلر . بونده معذوردرلر . چونکه اونلر ایچون او لازم . فقط بز اسلامک تعالیسی امید ایدرز . چونکه صادق المصدق اولان پیغمبر جلیلز ، که ﴿ وما یطق عن الهوی ، ان هو الاوحی یوحی ﴾ سربنه مظهر بر پیغمبردر . هیچ بر کله یی کسندن سویلشمش ، هپ وحی ایله سویلش ؛ ایشته او ذات عالیشان دیش که : — ﴿ لایبق علی وجه الارض یت مدر ولا وبر الا ادخله الله فیها کلمة الاسلام ﴾ کره اوضده هیچ بر او قالمز که اورایه کلمه اسلام کیرسون . هپسنه الله کلمه توحیدی ادخال ایدر...

بز اونی بکارز . میسیونرلر توهاتیه کچینه طورسونلر . بز ایمان ایتشز ، او معجزه نک ظهورینه منتظرز . بونک ایچون بزه لازم درکه او یوله خدمت ایدلم . هان برآن اول او زمان مسعود کسون . ذاتا کله جکی شبهه سزدر . بونک ایچوندرکه اسلامیت تا ژاپونیا ده انتشاره باشلامشدر . یقینه ان شاء الله سرعتله انتشار ایدر جکدر . صوکر ا چینه یتش ، سکسان میلیون ، بلکه ده ازیاده دین قارداشلر من وار ، هندستانده التمش ، یتش میلیون ، جاوده ده او توم میلیون ، ده ا نرهده ایسترسه ک الحمدلله هپ موجود . لوندرده بیه وار . بر قاق سنه مقدم هیچ یوق ایکن شیمدی جامعه احتیاج حس ایدر جک قدر از باب ایمان بولنیور . امریقاده قرق ، الی بیک مسلمانک وجودندن خبر ویریورلر . ژاپونیا ده هیچ یوق ایکن الحمدلله انتشاره باشلادی .

شوحالده او زمان که اقضای شرقدن ژاپون مسلمان قارداشلر من ظهور ایدر جک ؛ بزمده بورادن ال اوزاته جق قدر بر قوتز بولونق لازم . اوقوت ده نه ایله اولور ؟ بومقام خلافتک موقع واهمیت سیاسی سنی اوروپا دولترینه قارشی تسلیم ایتدیرمکه اولور . بوده مملکت مزده علوم و معارفک ترقی سیله اوله بیلیر . ایشته بوکا خدمت ، تکرار ایدر جک ، خواجه افندیلرک ذمتنه ترتب ایدر . خواجه افندیلر صلابتلی ویکووجود اوله رق چالیشدقلری کبی اهالی بی ده یکووجود اوله رق چالیشمغه سوق ایتکینه اونلرک وظیفه سی در . چالیشمده هیچ بر وقت ایش کورولز ، برایش کوروله به باشلانجه ممانعت چیقمایه جق دکلدر ، چیقه جق . حضرت پیغمبر (صلعم) افدر من نور نبوتله چیققدقلری زمان عربلر جهالتله قارشولدیلر . فقط رسول اکرم تحمل ایتدی . او درجه اذا وجفای ایتدیلر که عاقبت مملکتی ترکه مجبور اولدی . مکهدن چیققدقلری زمان آرقه سنه دوندی ، کوزلری یاش دوله رق مکبه توجه ایتدی :

— ﴿ لو لم اخرجنی اهلیک لما خرجت یا مکه ﴾ بیوردی . بوسورتله مملکتندن مفارقت ایتدی . [هر کسک کوزلری یاشاردی] نه ایچون ؟ دیانت اسلامیه نک نشری ایچون . بزکه اونک وارثلری یز ، بروسه دن آیریلوب ده اوچ ساعتک کویه کیده میه جکمی یز ؟ کویده کی قارداشلر من علمه ، معرفته صوصامشدر . کوندن کونه دیانت منقرض اولقده . اوقومق یازمق بیلنی یوق .

اما دینه جک که : — نهه لازم . شیمدی به قدر اوقومامش یازمامشدر . ینه برشی اولامش یا ...

اولامش دیرسه ک کندی جهالتزی اعتراف ایتش اولورز . اسکی زمانده پادشاهلرک علوه مننه ، ارباب علم وفنک درجه تعالیسنه بو مبارک جامع شریفلر ، بو یوکسک مناره لر شاهد عادلدر . باشقه شاهده حاجت یوق .

دوستک آجی سوزی دشمنک یالیزیلی چاپندن شبهه سزکه خیرلی در . بزذاتاً مخاطبلر منک بزه اولان توجهلرندن امیز . ا کر بز بر طاق صدای تزویراته قولاق آصه یدق شق شفیه بیه لزوم کورمزدک . فقط ایسترز که ملت منک روحنه ، طویغولرینه ترجمان اوله جق بیوک یومی غزته لر بتون کویلمرزه قدر انتشار ایتسون ، ملت منک افکارینی تنویر ایدرک صارصیلماز برکتله متحده حاله کتیرسون ..

بونک ایچون ایشته اوله ممکن مرتبه لسانلرک ساده لشدیر یلسنی ، عربی وفارسی کویلمرجه بیه ما نوس بعض کلماتک علی حاله بر اقیلمسنی ، امتده کی تحسینات ملیت پرورانه نک تمیه وتنظیمنه خادم مقاله لر یازیلسنی ، واحوال روحیه منک دائماً نظره آلمسنی ، صوکراده عالم اسلام حقنده برسئون آچیلهرق ممکن اولدینی قدر احوال وشئون اسلامیه دن بحث اولونمسنی غزته صاحبلرندن صورت مخصوصه ده رجاوتی ایدرز . واقعا بز بویولده برمسلك تعقیب ایتک ایستدک ، نمونه لر کوستردک ، و دائماً بمنه وکرمه تعالی چالیشمقدن ده کری طورمایه جغز ، انجق بزم اکثریسی علمی موضوعلره عاند صحیفه لر من بومقاصد معززه یی تعقیبه کافی کلز . انتشارینی تبشیر ایتدی کمز هفته لق جریده لرده بوکا کفایت ایتمز ، بهمه حال یومی بیوک غزته لر ایستر . ا کر انتشار ایتمکه اولان طنزین کبی ، اقدام کبی ، یکی غزته کبی یومی غزته لر من دخی بوملاحظاتی نظر دفته آلیرده غزته لرینی هم عثمانی غزته می ، هم اسلام غزته سی یایمه تشبث ایدرلر سه اووقت بتون عالم اسلامی منتدار مساعیلری ایتش اولورلر ، امت اسلامیه ده کندی حقوقلرینی محافظه ومدافعه ایدر جک غزته لرینی بولونمغه افتخار ایدر .

مع مافیه ، ایسترلر سه غزته لرینه مسائل سیاسی داخیه حقنده کسندیلرینه مخصوص مسلک لری محافظه ایدرلر ؛ بزم اونلردن ایستدیکمز شی صحائف خدمتلرنده :

« واعتصموا بحبل الله جميعاً ... »

حقیقت عالیه سی لمان ایتسون . غرضکارلر سر رشته تعریض وتسویلات اوله جق تعبیرلر قارشی دقت ایدیلر سون . اوسطرلردن یالکیز بش اون میلیون دکل ، اوچیوز میلیون خلق مستفید اولسون . بتون عالم اسلام بوجرائدی تجیل ایتسون . ایشته اووقت غزته لر حقیقی ملت غزته سی اولور .

بزه بوسطرلری یازدیران (تعارف مسلمین) ، (حکمت) ، (کرسی ملل) ک قلبمزه ویردیکی شوق وامیددر . کرسی ملل ایلاک نسخه سنده مسالکینی ، پروغرامنی چیز یور ، بتون صحیفه لرینی بوکا حصر ایتش ، شیمدیلاک یاری یی تورکجه ، یاریسی فرانسزجه انتشار ایدر جک ؛ آتیا عربجه نسخه سی ده چیقه جغنی خبر ویریور . سونمه ملک ممکن می ؟ جناب حقندن موفقیقت دعا ایدرز . جریده لر منی ده انشاء الله یاقین زمانده قلبلر منک آرزو ایتدیکی کبی محبت عمومیه یی قازانمش بر حاله کورورز .

بو کونکی مهندسار کلسون ده بونلره بکزه ته بیلسون باقم . یالکنز جامعلر دکل، هر طرف آثار عتیقه ایله مالامال، کیم یامش بونلری ؟ هپ مسلمانلر قره مصطفی پاشا ویانه به کیردیکی وقت ، نماز قیامق ایچون بریر تدارک ایدلم دیمش ، ایمراطورک قارشوسنده کی کایسانک پتلیخی قیره رق ، ایچی تمیزله یهرک ، کوکلره طوغرو مناره لر انشا ایدرک .. جامعه قلب ایله مشلر .. بوکونه قدر باقی در ، بونی یابان کیملردر ؟ هپ مسلمانلر ... آ آه ... دیه قوری تحسیرلر آ برای ایچنده اوایی مناره نی یامشلر ، بوکون بویه مهندسار واری ؟

دیمک او زمانلر او یله اصحاب فن و معرفت عسکرلر من ایچنده بیله وارمش که آرز بر مدت ظرفنده او قوجه مناره لر دی که مکه موفق اولشلر . ایشته او بیوک اجداد من بویه چالیشمقدن بیقامشلر . هر نره به کتدیلسه آثار صنعتلرینه اجایی حیران ایله مشلر . ویانه مؤزه سنده قره مصطفی پاشانک کوملکی وار ، بروسه ده ایشلمش ، « لا اله الا الله محمد رسول الله » طوقومش ، تاریخی ده یازیلی . بزم آقین آقین اوروپا به کیدن مسلمان سیاحلره صورارسق کورنلر پک آذر . چونکه کندی اجدادلرینک آثارله افتخار ایدرک اولری کورمکه کیتیمورلر . بلکه اوروپانک ایسه - لرنده کی پارلاق دوکه لرینی کورمکه کیدرلر . او وقتلر بروسه ده غایت نازک ، رقیق اییکله کوملکلر طوقورلر مش . اوروپایی سیاحلر ویانه به کیدنجه اول بول او کوملکی صورارلر . صوکرادن قره مصطفی پاشانک قفاسنه باقارلر . مؤزه خانه قابوسندن کیریلنجه اک کوروله جک بر موقعه تورکیا ایله اوستریا محاربه سنک یعنی قره مصطفی پاشانک ویانه به کیردیکی رسملرینی قویمشلردر : - ایشته محاربه من ، ایشته مغلوبیتمز ... دییورلر ، الی یوم الفیامه بونی اونو تمانیکز بونک انتقامنی آله جفر . هیکزک قلبلرینه بویرلشسون ...

بز بویه شیلره قولاق ورمیورز . بویه شیلری خاطرلردن بیله چیقارمشز . اونلرک اوقدر اهمیت یوق . بزم اک مهم مسئله لر من بوندن صوکرانکی مسئله لر در . بونلری خاطرله ایچون ذکر ایتدم . بوندن صوکرانکی موقعمن غایت مشکل در . بورانک حیاتی یالکنز تورکلرک حیاتی دکلدر . عموم اهل اسلامک حیات طمرلرینک مرکزی بوراسی در . بتون مسلمانلرک ثلای ، دماغی بوراسی در . معاذ الله بوراسی کتدیکی کبی هپسی کندی . اونک ایچون بومقام جلیلی محافظه بالعموم مسلمانلره فرضدر . بش وقت نصل فرض ایسه بوده بویه . جائزله ، قانمزله ، مانزله محافظه ایده جکز . « وجاهدوا فی سبیل الله » نص شریفی مقتضاسنجه بورانک موقعنی محافظه به چالیشمق هر مؤمن موحدک وظیفه سی در . بونده ذره قدر اهالی ایتهملی . ایدرسه ک مملکتک کتدیکی کوند . چونکه خصما بورانک محو اولسنه متفق در . فرانسز ، روس ، انگلیز لسانلرنده « شرق مسئله سی » دیه پک چوق کتابلر یازیلمشدر . وهر برنده محردرک : « اسلامیتی کلیاً یریوزندن قالدیرمق ایچون اول بول مقام خلافتی اورته دن قالدیرمق لازم در . صوکرانک اسلامیت کندی کندینه قالفه جق . »

اونک ایچون ملل اسلامیه اراسنده اختلاف چیقارمق اک برنجی بلانلری در . ایکی اسلام ملتی بربرینه طوتوشنجه او قدر تقدیرلر ، تحسینلر یاغدیورلرکه سیاستدن بی خبر اولانلر بونک لسنیاتی آکلایه مازلر . هله ترکلرله عربلر آراسنه بویه بر منافرت دوشورمک ، آره ده برخلافت قاوغایی چیقارمق دشمنلرک اک برنجی امللری در .

آرتق بو حقیقلری ، بودولابلی بتون مسلمان قارداشلر آکلامق لازم در . باخصوص عربلرکه ذکی بر قوم در ، بو انتریقه لری درک ایدرلر ، اعتقادنده م . ذاتاً او شرق مسئله سی دییه بزم محوم ایچون یازیلان کتابلری مصرلیلر ترجمه ایتشلردر . خوجه لر مطالعه ایدنجه خصمانک مقصدینی آکلایه بیلیرلر . بز بوکوندن اعتباراً دشمنلر من جهاده چیقمق فکرنده دکلز : و بونی آرزو ایدر بر مسلمان ده یوقدر ،

فقط اونلر بزی راحت براقایه جقلر . براز استراحت بولغه باشلار باشلاماز همان برشی چیقاره جقلر . نصل که بوسنه هر سک ، کیرید ، بلغار مسئله لری هپ بومقصدله چیقایدیلشدر . اونلر بزی راحت براقامغه قطعاً نیت ایتشلردر .

بونک ایچون بزی حال سکونده براقازلر . مطلقا برشی بولورلر . بتون مقصدلری بز راحت ایتهمده نه اولورسه اولسون .

بوندن ایکوز سنه مقدم (صلیب) محاربه لری جلانک معلومی در ، اوزمان قیلج محاربه سنده مغلوب اولدقلری ایچون اونک طادینی بیلورلر . اونک ایچون بوکون قلم محاربه سی ایدیورلر .

بز مسلمانلر بوکی مسائلدن غافل اولقی قطعاً جائز دکلدر . بونی آکلایوب آکلاده جق آدملر من خوجه لر در . افکار عامه خوجه لره اوقدر باغلانمش که انسان بوکا حیرت ایدر . بوقوت خارق العاده بر قوت در .

فقط . عفو ایدرسکز ، بوراسی جمعیت علمیه اولدیفندن ، وسامعین کرامک اکثریسی اصحاب عمامه بولندیغندن جسارت ایدرک سوزی خوجه لره عطف ایدیورم . مقصدم تحقیر دکل . مقصدم ملتزک سعادتق حقدن خیرخواهانه براقطار . چونکه ارتق بو خواب غفلتدن انتباه زمانی کلشدر . ان شاء الله خوجه افندیلر بوفریادلری سمع اعتباره آلیرلر ده بر انتباه حاصل اولور . ملتزم استفاده ایدر . اونک ایچون بونلردن بجه جسارت ایدیورم .

البت چوق سوبیلنک خطاسی ده چوق اولور . فقط اولسه بیله حسن نیتمه ، خلوص قلبمه باغیشلا یهرق تصحیح ایدرسکز . اکر وقتلر یکنز مساعد ایسه بر آرز ده سوبیلک ایسته یورم . [تشکر ایدرز ، وراولوکز بیوک مسلمان ...] شیمدی قصوری چوق سوبیلورز . فقط برفانده چیقما یور . یکدیگر منک قصورینی سوبیلکدن هرکس متأثر ، متألم اولیور . ایلری به طوغرو نه یابه جفر ، دیه کیمسه برخطوه آتلامق ایسته میور . اونک ایچون بن ایلری به طوغرو بر آدم آتمق ایچون دوشونمک مجبوریتنده بولونیورم .

بوکون الحمد لله کرک بوراده ، کرک استانبولده ، کرک سائر دیار اسلامیه ده بوقدر علما وار ، بونلر کندی بینلرنده کمال محبتله بر رابطه تأسیس ایدرک بتون اغراض شخصییه برافلی درلر ، ایکی عالم بیننده جزئی برمنافشه ظهور ایدنجه ، « انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بین اخویکم » اخطار عالیسی نظر دفته آلوبده ، اوتهدن دیگر بر عالم چیقهرق :

— قرداشلر ، امان ایتهمیکز ، یازیق در ، ملتک کچیردیکی شو صفتیلی دوره لری نظر اهمیت آکنز ...

دیرسه مخاصمینک قارشو چیقما یه جقلری شبهه سذر . فقط بز نه یاپارزا اوندن برقچ کله قابوبده اوتهدن کتک قهوه سنی ایچمک ایچون اوکا یتشدیرررز . برفانجان قهوه ایچون تمامغه نزل ایتک اغلانه جق حاللردن دکلکی در ؟ بز شریعت غرای مطهره منجه قطعاً حرام اولان غیبتی ؛ نیمه یی ترک ایتلی بز . بتون علما یکدیگرینی قوجاقلایهرق قصورلری واریسه عفو ایدرک حب فی الله یکدیگر منزه اظهاره ، و دیگر لرینه ده وعظ ونصیحتله افهامه ، قبول ایتیلره ایتدیرمکه چالیشملی بز . تکراردن اوشنمیه کز ایکی ، ارج ، بش ، بلکه اون دفعه ، یوز دفعه بیله تکرار ایدرک قبول ایتدیرمکه غیرت ایتلی بز .

بویه بیندزی اصلاح ایتدکدن صوکرانک اصول تدریسلر من وار ، اونلری ده یولنه قویمغه چالیشملی بز . برطاقم حوا شیلر وار ، لزومسز شیلر وار . بونلری خلاصه ایدرک ، اوقوتدیغمن طلبه نه اوقودی ونه اوکرندی دیه تجربه ایدرک تعلیمه باشلاملی بز . یوقسه سن صاحبین طلبه به مؤلفلرک قاوغالری تقریر ایدرسک . اوده جامعه ایافلرینی اوزاتارک ، دیرسکنی یاصدیق یاهرق ، دیگر النده ده بیوک دانه لی تسبیحی شاقبردته رق بین النوم والبقظه او مقامی تقریری اویقو نغمه سی کبی دیکلر ؛ صوکرانک اورادن قالفار ، مدرسه به کیدر ؛ فودله یی بر ؛ باشقه هیچ برایش یوق ؛ مبارک طلبه مدرسه ده یان کلیر ؛ صوکراده اهالی اونک دعاسنه محتاج ...

ارتق بویه یولسزقلردن یاقه منی صیرمالی بز . طلبه یا آدم اولمی ، یا مدرسه دن چیقملی . بوکون (نوبت الموت) دیه مدرسه به کیرمسون . بر آدم اوتوزسنه مدرسه ده اوطورورسه اوآدمدن آرتق خیر قالماز . بونلری قطعاً بر یولنه قویملی . صوکرانک او یچاره قویون سوروسی کبی طلبه لر من کوزل کوزل فکرلر و بره درک اهالی بی او یاندیرمق ایچون کویلره کوندیرملی بز . یالکنز « درة الناصحین » ی قولتوغنه صقیشدیروب هایدی جره دیه کویلیری هیچ منزله سنه ایتدیرمیه لم . اکر بو حال ایله کیدرسه ک بر زمان کلجک ، صوکرانک کویلیر بزی قبول ایتهمه جک . جنتک

قاعده‌ها ... او وقت سز مقام خلافت دن قولتو غکزده عبدالغفور اوله رقی قارشولایه جقسکز؟ نصل آکلایه جقسکز؟ ..

بوکون بزم مملکت مزده هیچ اوقومیان آدم یوقدر . بزم تنظیمات مز مکمل حاضر در . وهانکی جمعیت قارشوسنه جیقهسه ابرازایتکدن چکنمز، صیقلماز . سزک اتحادک مناسندن ده خبرکز یوق . واولوب اولایه جغندن، اولق احتمالی تصورندن ده خبرکز یوق . یاقیدیمیری ؟

— نه یاپهلم ؟

نه یاپالمک زمانی کچمشدر . نه مه لازمک ده زمانی کچمشدر . یاپیله جق شی جوق . هرامزدن کلنی بوکون وقت کچیرمیوب یاپیله باشلامی .

هرشی دولتدن بکلنمز . دولت هرشی یاپه ماز . ملت یاپار هرشی . ملت هیچ بر وقت دولته محتاج دکلدر . دولت ملته محتاجدر . بونی بویه بیلمی . بوکون کوردیکمز شو مأمورلر یوقی ، تا والیسندن طوتکزده ضبطیه لره ، محله بکچیلرینه وارنجه یه قدر هپسنه حرمت ایدرز . درجه درجه هر برینه حرمت مخصوصه من وار . بچون حرمت ایدیورز ؟ مازنی ، ملکزی امانده بولونیدردقلری ایچون . فقط اولنرک قیامی بزمه در . اولنر کیدر ، یارین باشقه سی کلیر . برکره مال بولونجه بکچیسز قالماز . اصل ایش مال بولونلی در .

طلبه دن بری : — اما خواجه افندی ، دیدی ، بر مأموره آلتی بیک غروش ، یدی بیک غروش ویریلیری ؟ برچوق زمان برچوق پاره لر آلیر ، صوکراده تقاعد اولور ، هایدی ینه بیکرله غروش معاش . بویه شی اولورمی ؟ ..

ها ، خواجه افندی ، سزی اقناع ایچون ینه شریعت غرامنه رجوع ایده جکم . حضرت پیغمبر زماننده بولر وارمیدی ، دوشونهلم . سقایه ، سعایه و دها بوکی ناملرله بعض مأموریتلر واردی . بعضیلری صولرک ، بعضیلری یوللرک محافظه سی ایچون . شیمدی یالکز آدی دیکشمش ، مثلاً طرق ومعابر ناظری دینش . ینه اودر . و بولنرک هربری بررقبیلره تودیع اولتمشیدی . مثلاً سقایه لر بنی شیبیه و دیکرلری ده دیکر قبیله لره ویریلشیدی . اولنرک تخصیصاتی ده تعین بیوریلشیدی . اوقاف ایله ، سوق عکاظ وارداتیله معاشلری تأمین ایدیلشیدی . و اولنرک اولادلرینک معاشنی ده اورادن کلن وارداته باغلامشیدی . ظن ایدرم تقاعده بورادن چیقار .

بالکه بیوک معاشلر فضله در . فقط اولنره تودیع اولونمش برایش واردوکه اگر او ایشی تمامیه یرینه کتیرلرسه آلدقلری حلال اولسون ، دیر ملت . بن پاره سز خدمت ایدرم ، اما اوملکی بیقارم . بن بیلم اولنک اداره سنی . بن اک بیوک فابریقه مدیر اولغه حاضریم . فقط تسلیمه امنیت ایدن چیقارسه . امینم که بکا تسلیم ایده جک کیمسه چیقماز .

بنده اهلیت اولسه تلغرافله چاغیرلر . بوکون دولت علیه تالوندره دن بر آدمی تلغرافله دعوت ایدیور ، «بزم بحریه منی اداره ایت» دیور . اوکله سز بزم برشی یاپه مایه جغز ، دشمنلر منزه قارشو جیقه مایه جغز . اولنک ایچون اوکا اوقدر پاره ویرییورز . اگر بزدن ده بویه ادملر جیقه یدی اوقدر پاره ویریمیدک ؟ اوقدر بودالاییز ؟

بن پک ارزو ایدرم برصاریقلی والی اولسون . فقط مجاناً والیلکی قبول ایدوبده برایشه یارامازسه اووقت پاره ویروبده اندن قورتوله مایز .

استنزا طریقیه سویله میورم . کندی اقتدار من خارچنده اولنجه برایشه قارشیماق لازم کلدیکنی عرض ایتک ایسته یورم . بزم اصلاح اولهلم ، صوکره اولنری کورورز ، یوقسه بزم فساد حالنده ایکن اولنره کیدرده «والی افندی» سنک یاپدیغک ایش او یغونسزدر «دیرسهک» «سن اولا کندیکی طوغرولت» دیر . اولنک ایچون پک اورادن بحث ایتکه حاجت یوق . بزاوا علمیه منی طوغرولتهلم ، صوکره هرشی دوزه لیر . طلبه احواله کلنجه آلنری بیوک بیوک مأموریتلره ده کچیره مملکت ایدنلر بولونماز . اوزمان او یغونسز برحال کورولنجه صوفطه لر میدان چیقار : «فلان آدم ملته خدمت ایده من» بزم ایدرز» دیر ، همان اومقامه کچیریلیر . چونکه اقتدار وار ، سیاست وار ، علم وار ، فن وار ، هرشی وار . بن بویه طلبه ایسته یورم .

اناختارینی آله دن خوجه افندی بی کویدن عالمیه جقلر . بزم طلبه لره کوزل فکرلر ویره رک ، کوزل اثرلر اوقوتنه رقی ذهنلرینی تنویر ایتلی بزمکه اولنرده اهالی بی تنویره ظفریاب اوله بیلسونلر . بویه جدی اثرلر آزیمی در ! نه قدر تفاسیر جلیله . نه قدر احادیث شریفه وار . اولنرده کی حکمتلری طلبیه اکلانهلم ، اولنرده مسلمانلر نه در اوکرنسونلر ، صوکراده اهالی یه اوکله ته بیلسونلر . بویه اولورسه کندیلری ده بویه قالمزلر . برنجی سنه اوجبوز آلیرسه ، اهالی برشی اوکرندیکنی ، خوجه افندی دن برشی استفاده ایتدیکنی اکلادیمی ، کله جک سنه آلتیوز آلیر . برکره منفعتی حس ایدنجه اهل اسلامک حمیتی اولیله درکه هیچ مالی قیصفا نماز .

ترکیاده اون بش ، یکریمی میلیون مسلمان وار . هر مسلمان سنه ده معارف ایچون اون غروش ویرسه کافی . ر. لوندرو ، پارسده معارف نصلسه بوراده دها زیاده اولور . یازمیان ، اوقومیان ، احوال عالمن خبردار اولمیان کیمسه قالماز . اون غروش دکل ، دها فضله سی هرکس سوه ویرر . یالکز آکلایمی . ایکی کون یک یمز ، ویرر .

بولری بوسورتله بزم مزده قرارلشدیردق مذاکره ایده ایده دهانجه نیجه پاره لر اورتیه دیرکولور . بوکا تشبث ایتلی ، خوجه افندی لر آرتق اسکسی کی یان یاتقی اوله ماز . بزم تشبث ایتزهک اصحاب قلم ایده جکار ، وایدیورلر . هرکون برغرته جیقه مده . فقط مع التأسف چیقارنلر هپ فسلیلر . بوکون بروسه کی بریرده ایدم بر اولسون بردیانت غرته سی نشر اولونمازی ؟ طلبه بو فقر حالیه ینه آلمغه غیرت ایدر اعتقادندهم . خوجه لر کندی مساکلرینی مدافعه ایچون منتظم بره طبعه لری ، مکمل برجریده لری اولق لازم ایکن مع التأسف یوق . بونی مطلقا یاپلی . وکندیکز یاپدیغکز کی دیکرلری ده تشویق ایتلی . قونیده یاپلی ، دیکر ولایتلره یاپلی .

بزم کندی اهمیتزی تقدیر ایده بیلهک بومملکت نه نافع خدمتلر کورده بیلر . بومملکتی پک آز بزم مانده او یاندیرمق خواجه لره لنده در . بونی تقدیر ایده بیله لر ، منتظم برصورتده بوکات تشبث ایتسه لر بن امینم که اوچ سنه یه وارماز مملکت باشقه درلو اولور . فقط نه چاره که بزم اهمیتزی تقدیر ایده بیلورز ، نه ده وظیفه منی بیلورز . یوقسه بزم اولدیغمنی بیلهک ، یارین درت برطرفدن — قرداشلر ، نه یاپیورسکز ، نه در بو حال ؟ ..

دیه تلغرافلری ارناوودلغه یاغیدرر ، بتون وقایعی بر ساعت ده طور دوررز . — یا هو ! سز مسلمان دکلیسکز ، نه در بو یاپدیغکز ؟ ویرکیلری بزم ویرمنرسهک بوملت نصل یاشار ؟ آناتولینک ، روم ایلینک بتون کوییلری سوه سوه ویرکیلرینی ، اولادلرینی ویرییورلر ، دولنک احتیاجی بودر ، دولت بونکله یاپدار اولور . مفسد لره سوزلرینه آلدانما ییکمز ، بوسلا حلدشمن ایچوندر ، سلطان محمدخان کی مبارک برخلیفه منک عسکرینه قارشو طور ولورمی ؟ .. بتون علمای اسلام نامنه سزی حکومته اطاعته دعوت ایدرز . ..

دیرسه کیم دیکله من . علمانک مرکز بللی : مقام مشیخت . اوده تلغرافی ذات شاهانه یه عرض ایدر . کیم نه دیه بیلیر ؟

اما دولت اولنری تربیه ایده منی ؟ ایدر . فقط بوندن کندی قلبی ده صیلار . یارامازلی ایدن چوجغنی دوکن والدهنک هر طوقادی کندی قلبی ده جریحه دار ایدر . قانون اطاعت بویه در . قوجه بر خلیفه قانونه قارشو قویان اولادینی تأدیب ایدر ، صوکره کچر قارشوسنده آغلار . دولت مملکت حیاتی ایچون قوجه برسد اسکندری بیقار ، صوکره ینه بتون موجودیتی صرف ایدرک اتی تکرار احیایه چالیشیر . دولت اولنرک اوروپایه قارشو اولان سیاسی موقعلرینی تقدیر ایتز دکلدر ، اولنک بیقیله جق بر مقام اولدیغنی هرکسدن ائی بیلیر ، قوجه بر دولنک طوقنی بین قومدن خصمانک قورقوی آزاله جغنی هیمزدن جوق تقدیر ایدر ؛ فقط نه یاپسون . بن امینم که صدر اعظم ده ، حریه ناظری ده آغلایه رقی امر ویررلر .

بو حاله کله دن اول خوجه لر تدابیرده بولونلی ایدیلر . اک اهمیتلی مسئله لره لازم که اول باول سز ملته رهبر اوله سکز . بتون دنیا مسلمانلری اتحاد ایچون حاضر در . نهایت بش سنه کچر . روسیه دن ، هندستاندن ، جاوادن آقین آقین مسلمان کلیر . برلشهلم ، دیرلر . لارنده ده منتظم پروگراملر ، مکمل

اولورده هرکس بودین جلیله انتساب ایله احراز شرف ایدر . اگر بز چالیشیر ؛ او بودیلر رؤسائی الیه ایدرده اولنرک ایچنه دالارسهق اوطاغ باشلرینده کی جسم جسم مناسترلر ویزکلیر .

بز اولنر کی ده یاهه جق دکاز . بز کیدرسهک یالکز وعظ ایله کیده جکیز . حقندن باشقه برشی سویله میه جکیز . باره ایله افتاده حاجت یوق . یالکز وعظ ونصیحتی . بووظیفه بی ایفا ایسهک کافی . بن یالکز برآدم ، علمدن ، بی بهره ؛ اسان یوق . کتدم ژاپونیا یه . آلتی آی ایچروسنده اک بیوک آدمارندن یکریمی ، اوتوز آدمک شرف اسلام ایله مشرف اولسنه موفق اولدم . بو ، بنم فظلم دکل ، بولطف جلیل سبحانی در . بو معجزه باهره محمدیه در . صلی الله علیه وسلم افتدمنرک معجزه سی در . (لایقی علی وجه الارض) الله اوحدیث شریفک تجلیسنی مراد بیورنجه بویه اولور . برکیشی بوقدر یاهه بیلیر . اگر بووظیفه یوز خوجه طرفندن ایفا اولنسه البت اینش باشقه درلو اولور .

اماپاره لازم ... اونی قبول ایدم . سیاحتیه چیقیدیم زمان بنم یوزالتمش غروشم واردی . هرشیدن اول عزم قوی ایستر . انسان چالیشمهک یولنی بیلیرسه آچ قالاز . ذاتاً اصحاب کرامدن قتیبه حضرتلری قومانداسنده کی مجاهدین اسلام مدینه دن چقمشیر ، کاشغره قدر کتمشیر ، هم اوزمانلر دمیر یول ده یوق ایدی . بنم قطع ایتدیکم مسافه یتیم بیوک کیلومترودر . فقط یایا کزدیکم انجق ایکی ، اوچ بیوک کیلو مترودر . قالانی یا واپورله ، یا تیمور یولیه در . یالکز بالونه بنم . طالبوکه اوزمان بووسائط نقلیه مک هیچ بریسی یوقدی . یالکز بلده برکر همت ، « یاالله » دیه کاشغره قدر کتمشیر . هانکی قوه عسکریه واردی که بغداددن کاشغره قدر کتسون . بونی یاپان یالکز همت در . او همت بولنورسه دیانت اسلامیه مک انتشاری هیچ باشمه شیشه محتاج دکلدز .

بوهمتی کیمدن بکله ملی ؟ احمد اغادنی ، محمد اغادنی ، یوقسه خوجه . لردنی ؟ طبی هرکس دیرکه : خوجه لردن . یوز فسل برخوجه مک ایشی یاهه ماز . فقط کیتمز لرسه فسلیر صاریق صاره جق ، کیده جکلر ، بز کندی وظیفه منری باشقه سنه ویره جکیز . کندیگز بر آن اول اسبابنه توسل ایتلی ، کوروله جک خدمت بودر . اسلامک استقبالی پارلاقدر . ان شاء الله حضرت پیغمبر افتدمنرک او قول مبارکنک نتیجه بهیه سی بیوردینی کی ظاهر اوله جق در . وبونده کله توحیدک داخل اولدینی بر او قالایه جق . هیکزک دائماً بونی دوشونمکزی ، صرف همت ایتکزی استرحام ایدرم .

[علمادن برذات : مملکت علماسی واهالی نامنه ذات فضیلتلریه فوق العاده تشکرلر ایدرز . احیا بیوردیکز . بزم قلبلر منزه بیوک بیوک حسلر الفایته دیکز . ان شاء الله بعدما آرهمزده ذره قدر برترقره ظهور ایتز ، هپ ال اله ویردرک چالیشه جفز . ارشاداتکزی کوش جان ایله دیکلدک . جناب حق جله منرک معینی اولسون . الله سزی اکسیک ایتسون . تکرارینی استرحام ایدرز ...]

صوک

تسهیل ازدواج حقنده

نسوانک تزویجلی ایچون کرک کندیلری ، کرک اولیاسی وسائر طرفندن مهردن غیری باشلق وسائر نامرلیله غیر مشروع اوله رق برشی مطالبه ایتدیرلماسی وخلاف شرع فضله صرفیات اجرا اولنماسی تعمیماً حکام شرعه اشعار قلندیفندن جهت ملکیه جه مقتضاسنک ایفاسی طرف عالی مشیختپناهیدن داخلیه نظارتنه ازار بیورلمش وکیفیت نظارت مشارالیهان عموم ولایاته تبلیغ قلنمشدز .

اما مدرسه ده اوطوردینی یردن مثلاً « صدر اعظم اومقامه مستحق دکلدز » دیرسه ، (نصر) یه باشلایان برچوجفک وحدت وجوددن بحث ایتسی کی برشی اولور . اونک ایچون شیمدیلک بویه مسئله لری مذاکره یه بیله لزوم کورمیورم ...

سزه ملال کلدیسه برآزده سیاحتمدن خبر ویرهیم . بجی باشقه طرفه جویرهلم . بن اثنای سیاحتده پک چوق کزدیم . اوروپاده ده بولوندم . فقط آز . شرقد هان هر طرفی دولاشدم . کزدیکم یرلده مجوسیلر ایچنده ده پک چوق کونلر بولوندم . مغولستانده (بوره) طائفه سندن بودا مذهبه منسوب (حامبالاما) دیرلر برذات وار که بودا مذهبی علماسنک ایکنجی درجه ده بولونانی در . اک بیوکنه (دالای لاما) دیرلر . بن حامبالاما ایله کوروشدم . برده ایکسندن ده دهابیوک (هوتوتو) دیکلری برذات وار که حاشا الله لری . (هوتوتو) « دیری الله » معناسنده در . بونکده بن کوروشدم . باقکیز جهالت انسانلری نه حاله کتیرر . کندی ایچلرندن الله یابارلر . بونلر اسکی زمان خرافه لری دکل . بوکون هپسی موجود . قاچ میلیون اهالی بوکا عبادت ایدر . طبیعی یقینده اوله جک . یاشی طقسائی بولمش . اولونجه ینه برالله سچه جکلر یرینه . کوریورمیسکیز خوجه افتدیلر ، جهالت منتهاسی نره ده در .

بن (حامبالاما) ایله چوق مذاکره ایتدم . چوق عاقل آدم . برقاچ لسانه آشنا . بوکا وحدتدن بحث ایتدیکمز زمان بکا دیدی که :

— وحدتی انکار ایدن آدم عوام بیننده بولنور ، اوکا تعجب اولونماز . زیرا اوکا بز اوله تلقینات ویرمیش . ظن ایدرم سزک محمدیلر ده ده تقلید ایله اولمایه رق ، شویله عامیله بیله رک توحید ایدنلر نادر بولنور ...

برمجوسی سریلور بونی . بن بردرجه یه قدر مدافعه ده قصور ایتدم . بتون دینداشلرم نامنه مدافعه ده بولوندم . معافیه بوآدم جهاله سیاحت ایتمش . هندستانده بولنمش ، حتی بورایه ده کلش ، روسیه مک ده هرطرفی کزمش . صوکرا بنله مذاکره ایدیور . بویه برآدم اوکره چیقیدینی زمان انسان عقلی باشه طولایه رق قونوشمازسه نهایتده جهالتدن باشقه برشی جیقه مایه جق . بن کیتزدن اول بوذاتی بیلردم ، اوله برحاضرقله کتمشدم .

اوآدم کندی دیانتک بطلاتی پک اوقدر اکلامیا لردن دکل . فقط کندی عقیده سنجه مذهبنک رئیس اولدینی جهاله بکا دیردی : — مقامی محافظه ایچون بومذهبه قالمه ماتم نامنه واجب در . یوقسه بن دیانت اسلامیه مک فیجتی تقدیر ایدلردم ، وحقیقی بیلنلردم . فقط ماتم ایچروسنده دیانت اسلامیه ایله متدین برآدم یوقدر . ماتم نامنه بودینده بقای و جدانم ترجیح ایتشدز ...

باقکیز ، دقت ایدیورمیسکیز ؟ ماتی نامنه دیور . مملکتی مغولستان . بودا مذهبندن باشقه مذهب یوق . ماتی نامنه ، باطل اولدیغنی بیله بیله اودینده قالمه بی اختیار و ترجیح ایدیور . بن بوآدمه وجدانسز برآدم دیه میه جکم . فقط مجوسیلک ایله برابر بوآدمه بوقدر وجدان بولنورده ؛ بزم علما ، فضلا آرهمزده کندی ملیت اوغورنده بودرجه ده فدا ایدم بولندیفنی بردرلو ایشیده میورم . اگر سز تصادف ایتدیه کز سویلیکزده باری بنده سونیم .

بزده فساد اخلاق اودرجه بی بولمش که مجوسیلر ده اولان وجدان ده بزده بولونه میور . مع التأسف بونی اعتراف ایدم جکیز . والا دیانتزده ذره قدر مسکنت یوق . اما بونی یالکز لسانه دکل ، بتون قلبله سویلیورم .

بکا دیدی که : — بن بودی قومی ایچون طوغشم ، و بونک ایچون اوله جکم ، بونلره دیانت اسلامیه بی آکلاتق اقتدارنده دکل . فقط خارجدن کله جکلر ظهور ایدرسه بتون موجودیتله معین اوله جق ده بنم .

بوذات ، بتون مغولستانده موجود ایکوز میلیون ، بلکه دهاز یاده ملنک یکی آدمندن بری . باقکیز دیانت اسلامیه مک استقبالی نه قدر آجیق در . ذاتاً انسانلرک براز کوزی آجیلنجه وحدتدن باشقه دین قبول ایتیه جکدر . بوکون اوروپانک اسکی دینلرینه ایصینه ماملری بوندن ایلری کابور . یوقسه دین اسلامک حقیقت علویه سی آکلامیه جق ارباب حقیقت بولندیفنی ظن ایتیم . فقط تعصبلری چوق ده قبول ایدم میورلر . بز ان شاء الله شوکت اسلامیه بی تعالی یه موفق